

Fizycy, astronomowie ...

Jacek Gajewski

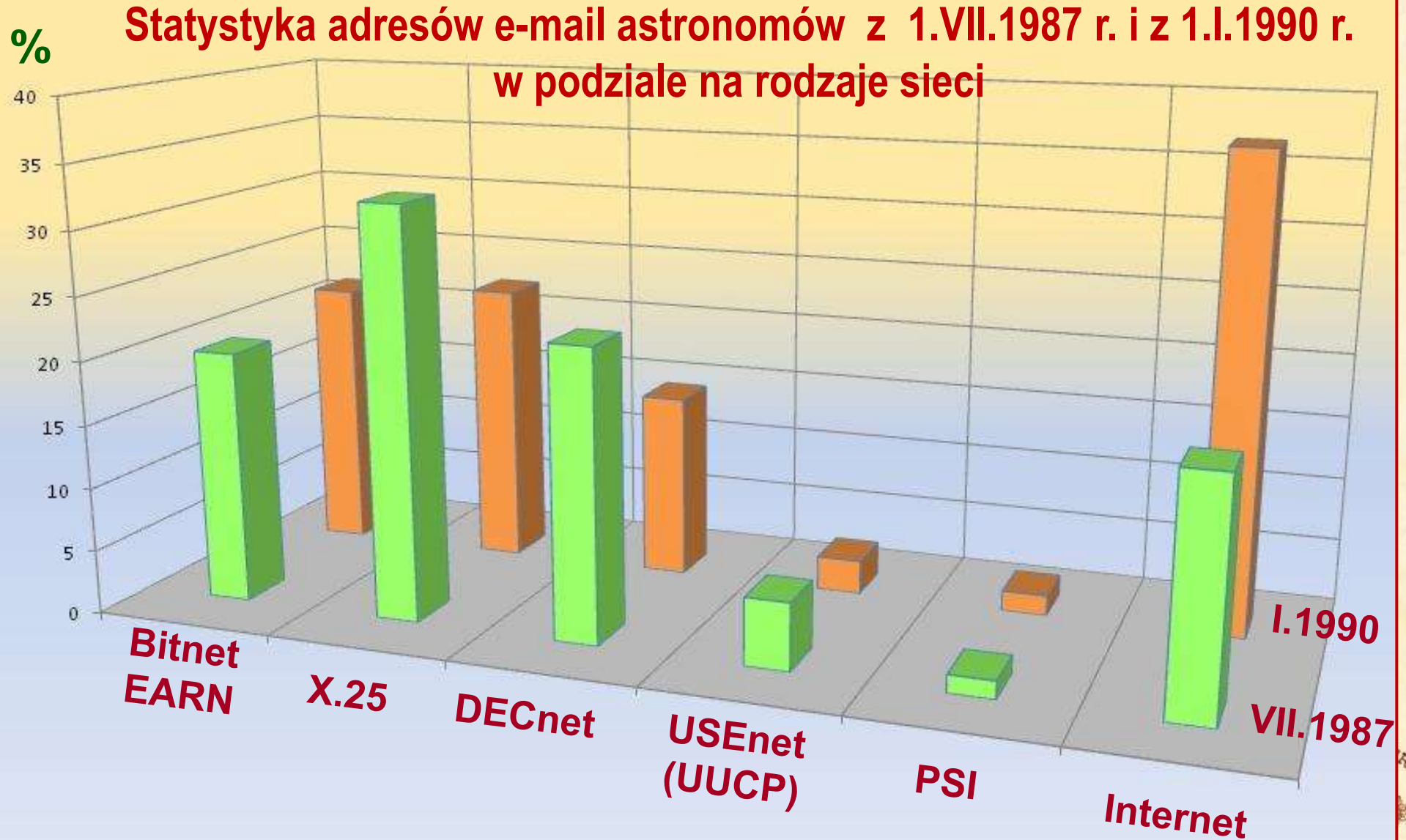
Maciej Kozłowski

W prezentacji wykorzystano m.in.
materiały przedstawione na symposium
„Rewolucja informacyjna • 10 lat Internetu w Polsce”
które odbyło się 14.IX.2001 r. na Wydziale Fizyki UW

Adresy e-mail astronomów		1.VII.1988 3500 osób	1.I.1990 5500 osób
Bitnet	IBM BSC/SNA - USA	7.4%	8.2%
EARN	IBM BSC/SNA - EUROPA	12.6%	13.4%
JANET	X.25 - Wielka Brytania	32.0%	22.5%
CDNnet	X.25 / X.400 - Kanada	0.4%	—
HEPnet	DECnet - High Energy Physics	0.3%	0.1%
SPAN	DECnet - Space Research	13.8%	14.2%
Starlink	DECnet - Wielka Brytania	2.1%	0.4%
INFnet	DECnet - Włochy	6.7%	—
USEnet	UUCP - nieakademicka	3.1%	0.4%
ACSnet	UUCP - Australia	2.2%	2.3%
PSI	DTE - komercyjna	1.4%	1.6%
ARPA	TCP/IP - Internet	18.0%	36.9%

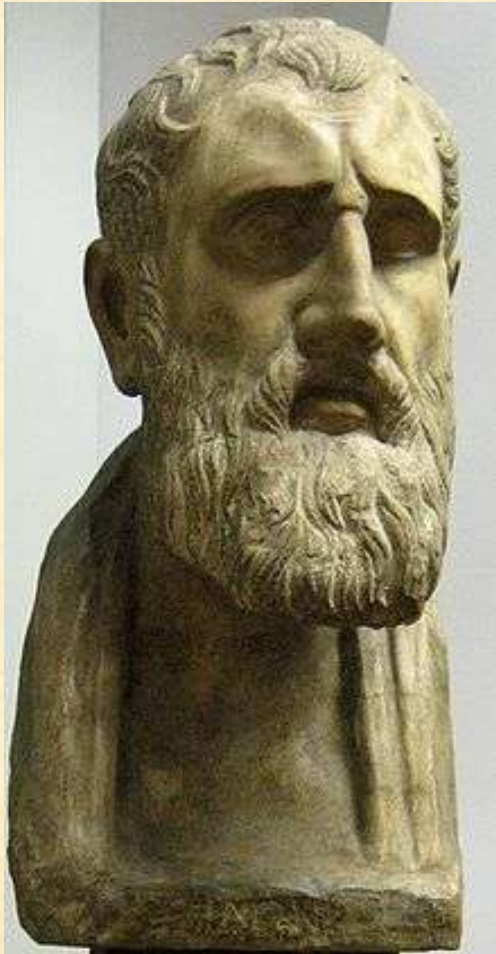

Wymienione w spisie adresy naszych kolegów przebywających za granicą, w wersji widzianej z Internetu (wybór)

- Paweł Artymowicz
arty%scivax.SPAN@star.stanford.edu (*)
arty%scivax.SPAN@nss.dca.gsfc.nasa.gov
arty%scivax.SPAN@vlsi.jpl.nasa.gov
- Stefan Mochnacki
mochnacki%utor.phys.BITNET@cunyvm.cuny.edu
- Bohdan Paczyński
bp@astrovax.princeton.edu
- Ryszard Wielebiński
rw%unido!mpirbn.UUCP@harvard.arpa
- Ewa Szuszkiewicz
ews%dgai1pps.BITNET@cunyvm.cuny.edu
- Anna Żytkow
zytkow%uk.ac.cam.ast-star.@nsfnet-relay.ac.uk

(*) odwrotny adres (z decnetu) byłby np. star::"wojtek@aauobs.dk"

**A my co? Czekaliśmy ze stoickim spokojem,
aż staniemy się skansenem naukowym?**

o nie... mailowaliśmy!

Instytut Fizyki UW, Hoża 69

**Pierwsi byli fizycy
z Uniwersytetu
Warszawskiego,
którzy w kwietniu
(lub w maju?)
1987 r.
uruchomili
wydziałowy
serwis wymiany
poczty
komputerowej
z sieciami
światowymi.**

W lipcu 1987 uruchomiliśmy podobny serwis w Centrum Astronomicznym PAN im. Mikołaja Kopernika w Warszawie.

CAMK, Bartycka 18

Obsługa serwisu w CAMK była bardzo komfortowa dla naszych uczonych:

- ➔ Pisali maile w swoich pracowniach na PC, których było już sporo.
- ➔ Wieczorem ktoś wchodził do pracowni, uruchamiał komputery i za pomocą specjalnego skryptu kopiował przeznaczone do wysłania maile na dyskietkę.
- ➔ Potem kopiował jej zawartość na dysk PC komunikacyjnego, z zainstalowanym modemem do transmisji danych po liniach telefonicznych.
- ➔ Trzeba było nawiązać łączność telefoniczną z modemem w Obserwatorium Astronomicznym Uniwersytetu Aarhus (Dania), zainicjować transmisję z korektą błędów (program KERMIT) i przesać teksty.
- ➔ Maile szły w świat z adresu wojtek@aauobs.dk (Wojciech Dziembowski, wówczas Dyrektor CAMK) i miały ten sam adres zwrotny.
- ➔ Trzeba było jeszcze odebrać maile (będące często już odpowiedziami).
- ➔ Odebrane teksty drukowało się na drukarce (igłowej), wydruki cięto się nożyczkami, zlepiąło za pomocą „scotch tape” i przylepiało stroną z tekstem do drzwi pracowni adresatów, wyspecyfikowanych w „subjectach” maili.
- ➔ Jak nie udało się zrobić tego w nocy, to była jeszcze szansa przed 8 rano.
- ➔ A uczeni zaczynali dzień pracy od czytania maili, które do nich przysły

20 marca 1989

21:00 3413 odebrane 1'48" 615
21:30 111(B64) 496(.) 765(B65) 76(B66)
233(B67) 944(B68)

4'40" urwało się

130(B69) 1384(A73) 245(A74)
8 listów wysłanych 2'54"

31 marca 1989

22:25 1 2' i urwało się
1 20626 5'10"
23:30 1038(A75) 308(.) 953(A76) 728(A77)
208(A78) 218(A79) wysłane 4'16"
przy A75 lub A76 była obsówka -
- wysłałem jeszcze raz

2 kwietnia 1989

19:22:40 nikogo nie ma w domu
dzwonię pod bezpośredni
parametry: 7 bits, 1 stop bit
1200, S, 7, 1
10'57" odebrane 10k
do wysłania: 853 bajty | 1'25" wysłane

Przykład strony z „dziennika email” w CAMK

30 marca 1989

21:20 3413 odebrane 1'48"
21:30 111(B64) 496(.) 765 (B65) 615 (B66)
253 (B67) 944(B68)
4'40" urwało się
130 (B69) 1384 (A73) 245 (A74)
8 listów wysłanych 2'54"

31 marca 1989

22:25 2' i urwało się
20626 5'10"
23:30 1038 (A75) 308 (.) 953 (A76) 728 (A77)
208 (A78) 218 (A79) wysłane 4'16"
przy A75 lub A76 była obsówka
wysłałem jeszcze raz

2 kwietnia 1989

- nikogo nie ma, dzwonię pod bezpośredni
- parametry 7 bits, 1 stop bit 1200, S, 7, 1
10'37" odebrane 10k
- do wysłania 853 bajty
- 1'25" wysłane

Kilka nazwisk

Wojciech Dziembowski

życzliwy dyrektor,
skrzynka e-mail w Danii

Stanisław Bajtlik

modem

Robert Zembowicz

oprogramowanie
testy, wdrożenie

Beata Mazur

nadawanie, odbiór
nadawanie, odbiór....

Aneta Siemiginowska

jak Beata

Magda Zbyszewska

jak Beata

Paweł Moskalik

jak Beata

Zbigniew Loska

jak Beata

Przykład strony z „dziennika email” w CAMK

30 marca 1989

21:20 3413 odebrane 1'48"

21:30 111(B64) 496(.) 765 (B65) 615 (B66)

253 (B67) 944(B68)

4'40" urwało się

130 (B69) 1384 (A73) 245 (A74)

8 listów wysłanych 2'54"

31 marca 1989

22:25 2' i urwało się

20626 5'10"

23:30 1038 (A75) 308 (.) 953 (A76) 728 (A77)

208 (A78) 218 (A79) wysłane 4'16"

przy A75 lub A76 była obsówka

wysłałem jeszcze raz

2 kwietnia 1989

nikogo nie ma, dzwonię pod bezpośredni
parametry 7 bits, 1 stop bit 1200, S, 7,1

10'37" odebrane 10k

do wysłania 853 bajty

1'25" wysłane

Fizycy:

- Codzienna komunikacja mailowa była niezbędna do utrzymania pozycji w eksperymentach w CERN i DESY (Hamburg)
- Maile przynoszono na dyskietkach, z których sekretarka tworzyła jeden zbiorczy plik.
- Wieczorem był on wysyłany za granicę przez prac. Ośrodka Komp. metodą „dzwonioną” z wykorzystaniem służącego do korekty błędów transmisji programu „Kermit”
- Tam plik był rozpakowywany i rozsyłany do rzeczywistych adresatów z podaniem wspólnego adresu zwrotnego.
- Jednocześnie ściągano odpowiedzi. Rano sekretarka drukowała je i dawała adresatom.
- Dyrektor Instytutu Fizyki Doświadcz. starał się oficjalnie nie widzieć tego 'nocnego proceduru'
- Wysokie rachunki za telefon budziły podejrzliwość i niechęć w Kwesturze UW.

REKTOR
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

Warsaw, 20th June 1989

Prof. Dr. Hab. Grzegorz Białkowski

(replacement)

Prof. Dr. Hab. Włodzimierz Siwiński

**Pismo Rektora UW, prof. Grzegorza
Białkowskiego do Denisa Jenningsa,
Prezesa EARN (fizyk do fizyka...)**

Dr. Dennis Jennings

President of European
Academic Research Network

Computer Centre
University College Dublin
Belfield
Dublin 4, Ireland

Dear Mr. PRESIDENT,

We are writing to you to express the interest of Warsaw University to
become a member of the European Academic Research Network.

Warsaw University is the largest in Poland with the number of 3281 academic teachers and the technical, administrative, financial, and auxiliary staff

Post

Recently we have learnt that the Polish Office is setting up an X. 25 line to Western Europe. We hope that at the beginning of 1990 there will be a dedicated link between X. 25 server and Warsaw University. The Polish academic community currently builds a computer network for Poland, and Warsaw University is one of the major nodes of it. Our specialists participating in this project have know-how and hardware, most probably similar to that needed for EARN. As a mainframe we have two BASF 7/38 (IBM-like) computers with 4 and 3 MB CPU, 6 GB total disk space, 2 teleprocessors 3705, running under VM (MVS or VS2) with X. 25 software. They are linked to several faculties of our university.

We should be most grateful if you could be kind enough to let us know your attitude to the problem posed in this letter.

Pismo Rektora UW,
prof. Grzegorza
Białkowskiego
do Denisa Jenningsa,
Prezesa EARN,
20.06.1989 (podpisy)

Yours faithfully,

Rector:

Dean of the Faculty of Biology:

Dean of the Faculty of Chemistry:

Dean of the Faculty of Mathematics:

Dean of the Faculty of Physics:

cc. Dr. Dave Phillips, EARN-Poland Link Discussion Group coordinator

From: "Dave Phillips..usually" <V184GAVWXUBVMS@pucc>

Dave Philips

Fri eve., Sep 29 1989

On prospects for a Poland-EARN link: things have gotten somewhat muddied. We started a petition campaign inside Poland (at least in Lodz, hopefully in Wroclaw, and possibly in Warsaw); the petition asks Pres. Bush to try to find a way to reach an accord between EARN and the US Commerce Dept., which aside from little things like money

- ➔ Student University of Buffalo,
- ➔ „Friends of Solidarity Families Project”
- ➔ koordynator „EARN-Poland link discussion group”, operującej na liście dyskusyjnej Poland-L
- ➔ Zainicjował w Polsce kampanię petycji do Prezydenta Busha o porozumienie między Departamentem Handlu USA i EARN w sprawie Bitnetu dla Polski.

Fri eve., Sep 29 1989

On prospects for a Poland-EARN link: things have gotten somewhat muddied. We started a petition campaign inside Poland (at least in Lodz, hopefully in Wroclaw, and possibly in Warsaw); the petition asks Pres. Bush to try to find a way to reach an accord between EARN and the US Commerce Dept., which aside from little things like money

W dyskusji toczącej się w ramach „EARN-Poland link discussion group” **Elżbieta Porteneuve**, matematyczka z Warszawy, pracująca we francuskim Centrum Badań Kosmicznych, powiązonym z francuskim Instytutem Łączności, będąca członkiem „**EARN BOARD OF DIRECTORS**”, 2 października 1989 r. opublikowała wewnętrzny dokument EARN z 11 maja, sygnowany przez Frode Greisena, Prezesa EARN (kadencja Denisa Jenningsa skończyła się wcześniej).

I join hereafter an extract from EARN documents databasis.
It seems that East Bloc application is under consideration, isn't it ?
Best regards,
Elzbieta

> -----
>
> pb291

BOD16 89

> EARN BOARD OF DIRECTORS

> Applications from countries to join EARN

issued by

F Greisen

May 11, 1989

> -----
>
> EARN has formal applications from several institutes in the EAST Bloc
> countries. The applications have come from the USSR, Hungary, Bulgaria,
> Czechoslovakia and Poland.

>
> As members will know, many EARN sites have restrictions with respect to
> connections to the so called COCOM proscribed countries, and it seems
> that all the countries mentioned above fall into that group. According
> to previous discussions in the Board, COSINE has been contacted for
> advice and the US Department of Commerce for clarification of the
> restrictions (known as Supercomputer End-use, or SSP's) and Security
> Procedures Plan.

>
> At a meeting in the Department of Commerce in Washington in April it
> became evident that the Department's concerns were twofold. Firstly,
> COCOM proscribed countries' citizens must not be able to use the
> supercomputers either by terminal sessions or by submitting jobs.
> Secondly, classified computer readable information must not be
> transferred to the East Bloc. The people in the Department of Commerce
> who Dennis and I spoke to, seemed open to informing all institutions
> with SSP's that an EARN connection of East Bloc countries would NOT
> violate the SSP.

COCOM

- ➔ Funkcjonujący od 1949 r. Komitet Koordynacyjny Wielostronnej Kontroli Eksportu (*Coordinating Committee for Multilateral Export Controls*)
- ➔ Skupiał 17 państw - USA, Japonię, Australię i kraje Europy zachodniej
- ➔ Miał nie dopuścić do uzyskania przez kraje „bloku wschodniego” nowoczesnych towarów i technologii "podwójnego zastosowania", tzn. mogących obok zastosowań cywilnych posłużyć rozwojowi techniki wojskowej, skierowanej przeciw państwom zachodnim.
- ➔ Formalnie rozwiązany w 1995 r.

**European Academic
& Research Network**

Office of the President
UNI-C
Vermundsgade 5,
DK 2100 Copenhagen
Denmark

**Odpowiedź Frode Greisena,
nowego Prezesa EARN,
na list prof. Białkowskiego z 20.06.1989 r.
(nagłówek listu)**

Telephone: + 45 1 82 83 55
Telefax: + 45 1 83 79 49
Electronic Mail: NEUFRODE @ VM.UNI-C.DK
NEUFRODE @ NEUVM1

Prof. dr. Hab. G. Białkowski
Prof. dr. Hab. W. Siwinski
Warsaw University
Hoza 69
P1-00-681 Warsaw
Poland

08/08-89 - FG/bs

Yours sincerely,

Frode Greisen
EARN President

Dear Rector,

Dear Rector,

**Odpowiedź Frode Greisena, nowego Prezesa EARN,
na list prof. Białkowskiego z 20.06.1989 r. (treść listu)**

Dr. Dennis Jennings has forwarded to me an inquiry from you about connection of your University the EARN Network.

The question of connection of institutions in eastern-bloc countries is currently under review by the Board of Directors. There are potential difficulties in implementing such links, due to existing regulations enforced by the United States Dept. of Commerce on users of advanced computer equipment. You will be interested to note that similar applications have been received from institutions in the USSR, Bulgaria, Czechoslovakia and Hungary. The same problems exist in respect of these applications. In my position as President of the EARN network, I am currently in contact with a number of bodies to try to resolve these difficulties.

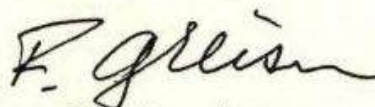
Your letter clearly demonstrates the mutual benefit that would come from a connection and also indicates that the technical conditions seem to be in place. We have also had applications from the Technical University of Wrocklau, the Polish Academy of Sciences and the Technical University of Lodz, and if the above mentioned negotiations come to a positive conclusion, we should try to establish one Polish contact for further cooperation. Please be assured that I work for making a connection possible.

**Odpowiedź Frode Greisena, nowego Prezesa EARN,
na list prof. Białkowskiego z 20.06.1989 r.
(końcówka listu)**

If I can be of further help to you, or you require further information of any aspect of the network, please do not hesitate to contact me or the EARN manager, Alain Auroux.

I will, of course, keep you informed of proceedings.

Yours sincerely,

Frode Greisen
Earn President

cc: Alain Auroux
Dr. J. Gajewski
Dr. R. Kutner

„Donosy”, 2 sierpnia 1989 (nr 1)

Redakcja: fizycy z UW
Red. Nacz: Ksawery Stojda
Adres redakcji:
pok. 11/pawilon, Hoza 69

Czesc.

Kolejne donosy:

→ Mamy juz komplet zmian demokratycznych:

Pierwszy sekretarz

-> Prezydent

Premier

-> Pierwszy Sekretarz

Minister Spraw Wewnetrznych

-> Premier

→ Gospodarka rynkowa:

Do tej pory nie bylo sera po 140 zl, teraz nie ma sera w jednych sklepach po 600 zl, a w innych po 380. Istotna roznica. Za to dostalismy podwyzki indeksacyjne: prawie dwukrotne. Moja obecna pensja wzrosla znow powyzej \$10 - teraz dostaje okolo 15. (Jako stazysta dostawalem 16).

→ Dolar lata: 7200/6400/6800 ???

→ Na wszelki wypadek lataja po miescie rowniez byli podwladni aktualnego premiera.

→ **ABY TAK DALEJ**

XS

„Donosy”, DZIENNIK LIBERALNY, nr 16, 20 sierpnia 1989

→ Premier

Jaruzelski publicznie zapowiedział, że zrobi Mazowieckiego premierem. Ma się to stać we środę, na posiedzeniu Sejmu. KKW Solidarnosc wydała oświadczenie, że w pełni popiera. W zasadzie wszyscy (poza Rakowskim) popierają. Slisz (szef Solidarnosci Rolników Indywidualnych) trochę się obraził - Walesa z nim nie rozmawiał ani trochę, tylko publicznie obsciskiwał się z Malinowskim. Ale nie na tyle się obraził, żeby odejść z OKP.

→ Commies

Rakowski wydał oświadczenie (uchwalone przez KC). Jest bardzo obrażony, nikt go nie kocha, on tyle zrobił dla Polski, a tu go wyrzucają. Trochę straszy, że sami sobie będziemy winni jak coś się stanie. Jaruzelski mówi, żeby się nie bać, bo on popiera Mazowieckiego. Czyżby komuna się rozpadła?

→ „Donosy” wychodzą do dziś. Ponad 5 500 numerów.
Archiwum: oldwww.fuw.edu.pl/donosy/

Rząd
Mazowieckiego.
Expose Premiera,
12 września 1989 r.

Do akcji wkracza prof. Bohdan Paczyński, wybitny astronom, pracujący na Uniwersytecie w Princeton

```
=====
> Effective September 18, 1989, BITNET, Inc., became
> the Corporation for Research and Educational Networking,
> CREN (to be pronounced KREN, not see-ren).
> Of the 413 BITNET Class A and B members eligible to vote on the change,
> 187 voted for it, there were 3 abstentions, and no "no" votes were cast,
> according to the BITNET (now CREN) counsel, whose office counted the
> votes. (Ballots were sent to all the BITNET members, but only votes from
> the eligible members were counted.) The proposed slate of Board members
> was approved by similar votes.
> The new Board of Trustees held its first meeting on the same day, and
> minutes of that meeting will soon be made available on the BITNEWS list
> and posted to LISTSERV@BITNIC and the CSNET InfoServer. New officers of
> CREN are: Bernard Galler, Chairman; Ira Fuchs, President and CEO; Philip
> Long, Secretary; Martin Solomon, Treasurer.
> EDUCOM will be the prime contractor for CREN, with continuing responsibility
> for the BITNET Network Information Center, and new oversight responsibility
> for CSNET. BBN will continue to have line responsibility for the CSNET
> Coordination and Information Center. Both BITNET and CSNET will continue
> to operate as they have operated in the recent past, with the combined
> efforts of EDUCOM and BBN devoted to their support and improvement.
=====
```


Bohdan Paczynski
bp@astro.princeton.edu
Professor
Room 124

➔ Pod koniec września 1989 r. dostaliśmy kopię wiadomości z 18.IX.1989, którą początkowo zlekceważyliśmy („Ira Fuchs został wybrany Prezesem amerykańskiego Bitnetu”, CREN), ale po tygodniu coś sobie skojarzyliśmy...

Dalej sprawy rozwijały się dwutorowo.

→ W Warszawie osobą bezcenną okazał się **prof. Stefan Amsterdamski**, filozof, który na początku października 1989 r. został mianowany Sekretarzem Stanu w Urzędzie Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń **UPNTiW** (przekształconego później w Komitet Badań Naukowych - **KBN**).

→ Tydzień po tej nominacji jeden z nas (MKo), korzystając z prywatnej znajomości, spotkał się z nim w Urzędzie i rozmawiał o konieczności dołączenia Polski do światowych sieci komputerowych, w pierwszej kolejności do Bitnetu (EARN).

→ Profesor obiecał przychylność dla naszych działań i wsparcie polityczne na poziomie rządowym w miarę potrzeby.

Korespondencja z BP

1 listopada 1989

From bp@astrovax.Princeton.EDU Wed Nov 1 17:44 MST 1989From bp@astrovax.Prin

2:13 est

Message-Id: <8911011642.AA15109@astrovax.Princeton.EDU>

To: wojtek@aauobs.dk

Subject: bitnet do Polski

Status: 0

Dr. M. Kozłowski

CAMK

1 listopada 1989

Profesor J. P. Ostriker rozmawiał z Profesorem Ira Fuchs (Prezident KREN, Director of the Princeton University Computer Center) w sprawie bitnetu do Polski. Obaj panowie są skłonni wystąpić do Senatora w stanie New Jersey aby nacisnął US Department of Commerce aby ten wyraził zgodę na bitnet do Polski. Obaj panowie sądzą, że to zadziała, ale zanim wystąpią, chcą wiedzieć czy Polska będzie w stanie płacić co roku między \$150.000 i \$200.000 za udział w bitnet. Sądzą, że panowie wiedzą co mówią. Zatem, kto w Polsce może zapłacić? A może jakaś organizacja Polonijna, lub sprzyjająca (Friends of Poland?). Będę wdzięczny za sugestie.

20 listopada Geremek będzie mieć wykład w Princeton. Byłoby dobrze, gdyby można było wykorzystać jego pobyt to wyrażenia zapewnienia, że pieniądze znajdą się.

Na wszelki wypadek załączam informacje sprzed kilku tygodni o amerykańskim odpowiedniku EARN (EARN zajmuje się bitnetem w Europie).

Bohdan Paczyński

Profesor J.P. Ostriker rozmawiał z prof. Ira Fuchsem (Prezydent CREN, dyrektor of the Princeton University Computer Center w sprawie bitnetu do Polski. Obaj panowie są skłonni wystąpić do Senatora w stanie New Jersey, aby nacisnął US Department of Commerce, aby ten wyraził zgodę na Bitnet do Polski

Obaj panowie sądzą, że to zadziała, ale zanim wystąpią, chcą wiedzieć, czy Polska będzie w stanie płacić co roku między \$150.000 i \$200.000 za udział w bitnet. Sądzą, że panowie wiedzą co mówią. Zatem, kto w Polsce może zapłacić? A może jakaś organizacja Polonijna lub sprzyjająca (Friends of Poland?). Będę wdzięczny za sugestie.

20 listopada Geremek będzie mieć wykład w Princeton. Byłoby dobrze, gdyby można było wykorzystać jego pobyt do wyrażenia zapewnienia, że pieniądze znajdą się.

Na wszelki wypadek załączam informacje sprzed kilku tygodni o amerykańskim odpowiedniku EARN (EARN zajmuje się bitnetem w Europie)

Bohdan Paczyński

From bp@astrovax.Princeton.EDU Thu Nov 2 21:19 MST 1989
Date: Thu, 2 Nov 89 15:17:59 est
Subject: Re: from Maciek Kozlowski, CAMK

Dr. Maciek Kozlowski
CAMK

Korespondencja z BP – c.d.

Dziękuję za obszerny e-mail o BITNECIE i innych sprawach. Wygląda to wspaniale. Zgadzam się, że fundusze to sprawa drugorzędna, organizacja musi być załatwiona na pierw. Jestem w bezpośrednim kontakcie z Ira Fuchs'em (Ostriker był jako katalizator). Staram się ustalić o jaką kwotę chodzi, jednak jest jakby rozbieżność o czynnik 3 czy 4. Dam Ci znać gdy coś ustalę.

From bp@astrovax.Princeton.EDU Fri Nov 3 20:29 MST 1989
Date: Fri, 3 Nov 89 14:27:32 est
Subject: BITNET do Polski

Dr. Maciek Kozlowski
CAMK

Korespondencja z BP – c.d.

Drogi Macku,

wymieniłem kilka e-mail'ów z Ira Fuchs'em i Jerrym Ostrikerem. Załączam ostatni e-mail Jerry -> Ira. Będzie Ci informować na bieżąco.

Bohdan

3 listopada 1989

Warszawa, dn. 6. 11. 89 r.

Profesor Bronisław Geremek
Przewodniczący
Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego

Szanowny Panie Profesorze,

Pozwalamy sobie przekazać Panu informacje o staraniach polskich instytucji naukowych i naukowo-dydaktycznych dotyczących włączenia Polski do międzynarodowych sieci komputerowych.

W świecie zachodnim rozwinęło się w ostatnich latach szereg wielkich sieci komputerowych. Jedną z nich jest CREN – *Corporation for Research and Educational Network*, znana do niedawna pod nazwą BITNET; europejskie odgałęzienie tej sieci nosi nazwę EARN – *European Academic Research Network*. Sieć ta jest od kilku lat szeroko wykorzystywana m.in. przez instytucje naukowe i naukowo-dydaktyczne cywilizowanego świata. Służy ona do szybkiego komunikowania się ludzi i instytucji, np. umożliwiając błyskawiczną wymianę listów i tekstów prac naukowych, przesyłanie dużej ilości danych oraz oprogramowania komputerowego.

Ostanie (październik/listopad 1989) prof. Bohdan Paczyński z Princeton University Observatory (oraz z Centrum Astronomicznego PAN) miał okazję dotrzeć (za pośrednictwem prof. J. P. Ostriker'a) do Prof. Ira Fucs'a, Prezydenta CREN-u (a jednocześnie Dyrektora Princeton University Computer Centre) i przekazać niezależnie informacje dotyczące naszych poczynań. Jest prawdopodobne, iż w czasie pobytu Pana Profesora w Princeton strona amerykańska może poruszyć kwestię wstąpienia Polski do CREN-u. W związku z tym bardzo pragniemy, aby Pan Profesor znał nasz problem i zdawał sobie sprawę, że jest on zupełnie podstawowy dla współpracy naukowej Polski z krajami zachodnimi (z pozostałymi – w niedalekiej przyszłości – zapewne też; wiemy, że są prośby o włączenie do CREN'u ze strony Węgier, ZSRR, Bułgarii i Czechosłowacji).

W ewentualnej rozmowie może paść pytanie dotyczące wspomnianych opłat czy też infrastruktury. Nie mamy gotowych odpowiedzi na te pytania. Wydaje nam się, że Urząd Postępu Naukowo-Technicznego powinien być zainteresowany przedsięwzięciem i mógłby dopomóc w jego finansowaniu.

Z Wyrazami Szacunku,

Maciej Kozłowski

From bp@astrovax.Princeton.EDU Fri Nov 10 16:26 MST 1989
Date: Fri, 10 Nov 89 10:23:50 est
Subject: Maciek Kozlowski

Korespondencja z BP – c.d.

Dr. Maciek Kozlowski
CAMK

Zalaczam e-mail ktory przyszedl pare godzin temu, po prostu abys mial pelna dokumentacje. Niestety, Ira Fuchs nie odpowiada na moje putanie' o sprawy proceduralne: do kogo nalezy pisac list od Polskich wladz, aby podlaczyc Bitnet. Przewiduje zakorkowanie, do czasu wymyslenia co dalej?

Mur sie wali. Swiat sie zmiwnia, Waszyngton nie nadaza.
Trzymaj sie,

Bohdan

10.XI.1989

**Waszyngton,
15.XI.1989**

My, naród...

**A prof. Geremek był w Princeton,
rozmawiał z prof. Fuchsem
i zadeklarował, że pieniądze będą.**

Spotkanie z Andrzejem Zienkiewiczem, Dyrektorem CI UW, 1.XII.1989 (notatki z rozmowy, strony 1 i 6, MKo)

ZIENKIEWICZ

1.XII.1989

(1)

KASK - negocjacje z CPBR...

- umi. wydział do EARM
- chcemy medycynę: gdzie stoją
czyżby chcemy.

KASK: modem - teletex.

potrzeba jest podjąć komunikacyjną

KASK: ISO/OSI

powstało:

przeł. X25/400

CI UW PliN Rosjanie geologia
serwis info/terminal.

do III wstępu

PliN ~~DO~~ → WROCLAW

→ fabryka sieci w Moskwie.

⑥. Mamy nam się facet z woliżeczką.

SASK. (= ~ UW)

~~Wyrzucić~~ Wyrzucić na powrót Isere
dziwianisne na zodiad.
do Białogostolu - 1.5 mln/miesiąc
IPI mieć Isere do Moskwy!
+ koncentrator X-25.

Budowa od zera.

Koncentrator Ferramoli
EARM poleci

Ważni kowal: połączenie z zagranicą.

a) przepiętni prace nad POLPARIEM

SASK – Stołeczna Akademicka Sieć Komp. – Porozumienie – 21.IX.1989

POROZUMIENIE.

Dotyczy budowy sieci komputerowej /SA realizowanej Krajowej Akademickiej Sieci Kompu

Cel Porozumienia.

Celem porozumienia jest eksploatawanie potrzeb stołecznego środowiska akademickiego o badawczych.

Sieć ta umożliwi:

- zintegrowanie uczelnianych ośrodków info ramach RRI-14
- zbudowanie ośrodków stanowiących nadbudow teleinformatyczną
- zapewnienie publicznego dostępu do serwis
- wypracowanie technologii włączenia międzynarodowych systemów informatycznych

Przedmiot porozumienia

Przedmiotem porozumienia jest ekspi regionalnej sieci komputerowej, dołączenie sie krajowej, pilotowe uruchomienie połączeń mie INTE RWFG oraz z siecią EARN.
Koordynatorem budowy sieci SASK jest Uniwersytetu Warszawskiego.

Zakres porozumienia.

Uczestnicy porozumienia zobowiązują się do:
-współpracy między uczestnikami porozumienia
-prowadzenia polityki inwestycyjnej w komputerowego w taki sposób, żeby można go SASK.
-tworzenia warunków do doskonalenia i ro usług informatycznych
-udostępniania pomieszczeń (wydzielonych mie sprzętu połączonego w sieć
-tworzenia zasobów programowych informacyjn użytkowania sieciowego
-wdrożenia i prowadzenia prac rozwojowych w wania systemowego komputerów pracujących w
-udostępnienia baz danych użytkownikom SASK.

Uczestnicy porozumienia.

Uczestnikami porozumienia są uczelnie:

Uniwersytet Warszawski
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego
Szkoła Główna Planowania i Statystyki
Politechnika Warszawska
Akademia Medyczna
Wyższa Szkoła Pedagogiki Specjalnej

Jak również instytucje pozauczelniane o działaln uczelniami:

Polska Akademia Nauk IPI
CINTE
INFOTERMINAL.
WII

Inne postanowienia.

Osobami upoważnionymi do podpisania porozumienia są: pełnomocnicy d/s komputeryzacji, kierownicy ośrodków obliczeniowych zainteresowanych uczelni, dyrektorzy jednostek przystępujących do porozumienia.

Istnieje możliwość wprowadzenia zmian i uzupełnień, które mogą nastąpić tylko w formie pisemnej.

Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Porozumienie zostało podpisane w .... jednobrzmiących egzemplarzach po dla każdego uczestnika porozumienia.

UNIWERSYTET WARSZAWSKI
CENTRUM INFORMATYCZNE
00-927 WARSZAWA
ul. Krakowskie Przedmieście Nr 26/28
tel.: 615430 tel. 25-32-45, 28-03-01 w. 001
DYREKTOR
Centrum Informatycznego
Uniwersytetu Warszawskiego

mgr inż. Andrzej Zienkiewicz
KOMENDANT FILII NR 2
Z-CA KOMENDANTA
Wojskowego Instytutu Informatyki

plk dr inż. Odyłon Gawęda

DYREKTOR
Centralnego Ośrodka Informatyki

mgr inż. Tadeusz Rogowski
POLITECHNIKA WARSZAWSKA
Centralny Biuro Informatyki
00-501 Warszawa
Pl. Jedności Robotniczej 1
tel. 26-18-02, 21-037-1392
(1)

PROREKTOR
prof. dr hab. Piotr Lewicki
(Prof. dr hab. Piotr Lewicki)

WARSZAWA, dnia 21 września 1989 roku

INSTYTUT PODSTAW INFORMATYKI
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
skrytka pocztowa nr 72
00-501 Warszawa PKiN
0 22 6 0 3 5

DYREKTOR
prof. dr hab. Miroslaw Dabrowski

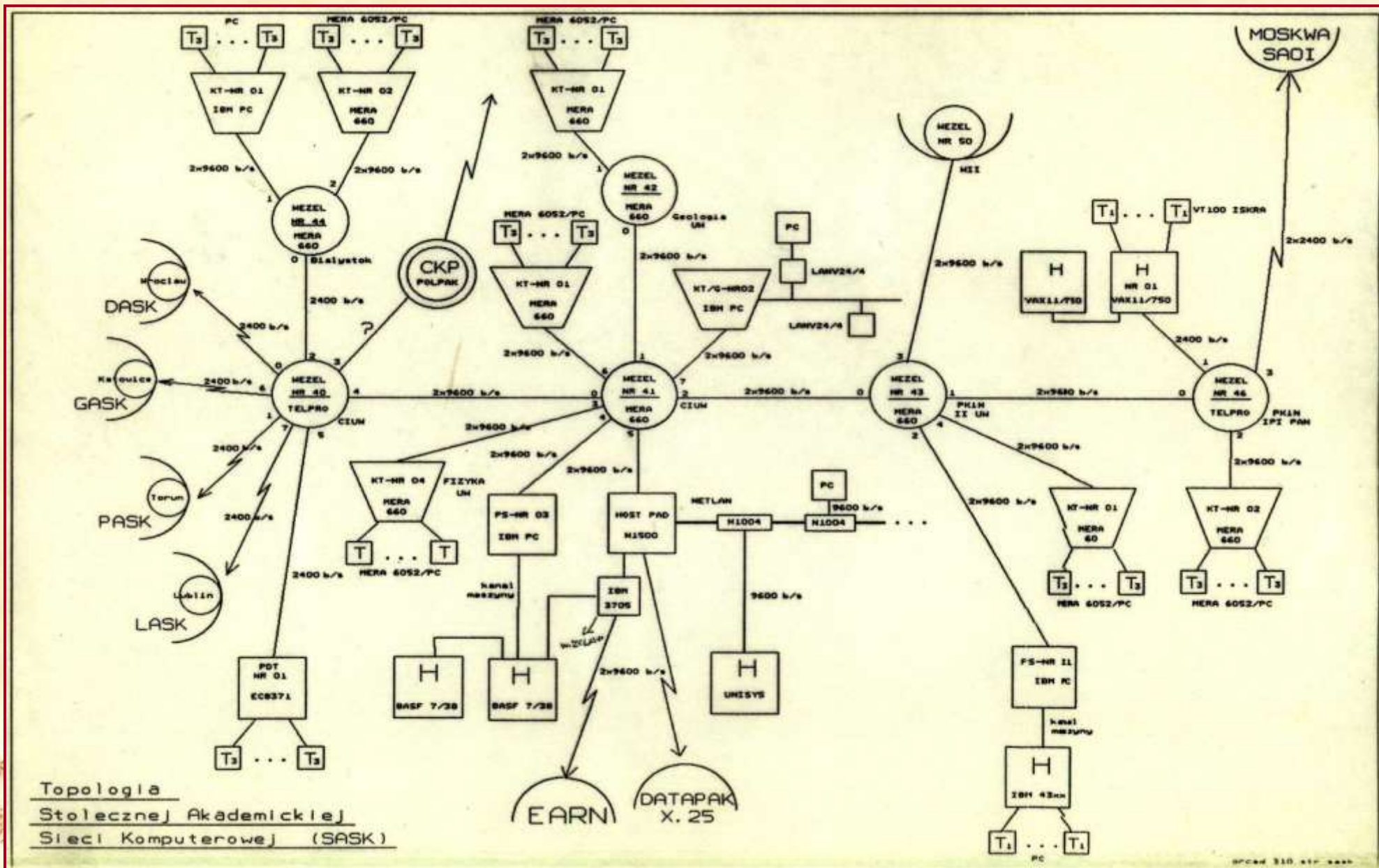
DYREKTOR GENERALNY
CENTRUM
INFORMACJI NAUKOWEJ
TECHNICZNEJ I PRACOWNICZEJ
Warszawa, ul. Nieodległa 120

DYREKTOR
prof. dr hab. med. Władysław Gumiński
AKADEMIA MEDYCZNA
w Warszawie
Instytut Nauk Biologicznych
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28

DYREKTOR
CENTRUM INFORMATYCZNEGO
dr inż. Jerzy Kobylecki
SZKOŁA GŁÓWNA PLANOWANIA I STATYSTYKI
Centrum Inform-
Al. Niepodległości 1/3
02-554 WARSZAWA
tel. 48-52-44

SGP, z zastrzeżeniem, aby nie było z tym związane z innymi wypracowaniami z tegoż ośrodka
SZKOŁA GŁÓWNA GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO
ul. 1 Maja 106, 02-501 Warszawa
tel. 42-50-11/17/01

SASK – Stołeczna Akad. Sieć Komp. – projekt – rysunek późniejszy

Fizycy, astronomowie... • Jacek Gajewski • Maciej Kozłowski

Wizyta w UPNTiW u prof. Amsterdamskiego – JG, MKo, AZ – 15.XII.1989

1

Warszawa, 15.12.1989 r.

**Profesor dr Stefan Amsterdamski,
Minister,
Sekretarz w Urzędzie Postępu
Naukowo-Technicznego i Wdrożeń**

Szanowny Panie Profesorze,

Przedstawiamy Panu informację o Europejskiej Akademickiej Sieci Komputerowej EARN i jednocześnie zwracamy się do Pana Profesora z prośbą o pomoc w staraniach o włączenie Polski do tej sieci.

1. Akademickie sieci komputerowe.

W ostatnich latach w krajach wysoko rozwiniętych nastąpił powszechny rozwój sieci komputerowych. Stały się one istotnym elementem w podstawowych dziedzinach życia takich jak łączność, bankowość, handel, edukacja, administracja. Powstają sieci państwowe, prywatne, komercyjne, niekomercyjne, sieci o charakterze naukowych i technicznych, sieci obejmujące jeden kraj i wiele krajów. Sieci ma ze sobą wzajemne połączenia.

W dziedzinie nauki sieci komputerowe używane są do wymiany korespondencji (tzw. poczta komputerowa), do przesyłania danych i programów komputerowych do obsługi wielkich baz danych i wreszcie do bezpośredniego dostępu do komputerów. Przy planowaniu większych przedsięwzięć naukowych często się, że placówki uczestniczące są włączone do sieci. Sieci komputerowe umożliwiają efektywną współpracę na odległość (świat – wraz z ich rozwojem – stał się mały). Brak łączności komputerowej już w chwili obecnej utrudnia nam realizację wielu międzynarodowych projektów naukowych. Blizszej przyszłości może ją praktycznie uniemożliwić. Równocześnie z objawem lekceważenia naszych naukowców pozostających poza zasięgiem sieci komputerowych.

Wśród akademickich sieci komputerowych największy zasięg mają: sieć CREN – *Corporation for Research and Educational Network*, znana wcześniej jako BITNET (Because It's Time Network) oraz jej europejskie odgałęzienie EARN (European Academic Research Network). EARN należy obecnie do 27 krajów, w tym wszystkie kraje Europy zachodniej: Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Szwajcaria, Austria, Węgry, Turcja, Jugosławia. Złożone zostały podania o włączenie do niej instytucji z Węgier, Bułgarii, NRD, Czechosłowacji i Polski.

Sieć CREN/EARN ma charakter niekomercyjny. Kraje członkowskie jedynie opłaty abonamentowe (podług naszego rozeznania w wysokości kilkuset dolarów rocznie, choć w trakcie naszej korespondencji padła ta kwota 200.000 dolarów rocznie). Samodzielnie – oczywiście – rozwijają infrastrukturę wewnętrzną sieci.

2

Nieodłącznym warunkiem do włączenia polskiej instytucji naukowej do sieci jest posiadanie przez nią odpowiednich zasobów sprzętowych i oprogramowania. Wymaga to przede wszystkim dostępu do sieci komputerowych i w szczególności do sieci EARN. W tym celu konieczne jest posiadanie odpowiedniego sprzętu i oprogramowania. Wymaga to przede wszystkim dostępu do sieci komputerowych i w szczególności do sieci EARN.

2. Dostępność zasobów sprzętowych i oprogramowania.
CREN/EARN
a) Do przesyłania EARN (w tym Unicon)
b) Na terenie Stacji Transmisji (Buffalo, NY) i innych stacji transmisyjnych
c) Posiadanie w komputerze oprogramowania (PASCAL, FORTRAN, BASIC, COBOL, PL/I, ALGOL, etc.)
d) Wyposażenie w sprzęt komputerowy, ale nie w oprogramowanie.

3. Sieć (tworzenie i utrzymanie)
Od pewnego czasu istnieje sieć KASK. Została utworzona przez akademików i pracowników naukowych z różnych instytucji naukowych.

Ważną rolę w tworzeniu i utrzymaniu sieci KASK odegrał Instytut Fizyki i Astronomii Uniwersytetu Warszawskiego. W związku z tym Instytut Fizyki i Astronomii Uniwersytetu Warszawskiego jest gotowy do podjęcia i realizacji projektu utworzenia sieci KASK. Instytut Fizyki i Astronomii Uniwersytetu Warszawskiego jest gotowy do podjęcia i realizacji projektu utworzenia sieci KASK.

Na początek Instytut Fizyki i Astronomii Uniwersytetu Warszawskiego jest gotowy do podjęcia i realizacji projektu utworzenia sieci KASK.

4

wysyłkę do Polski czasopism i książek naukowych oraz pomagając w transporcie zakupionego przez nas lub otrzymanego bezpłatnie sprzętu technicznego. Od członków tej organizacji wiadomo nam, że w tej chwili wycofywana jest z użycia spora ilość sprzętu telekomunikacyjnego znajdującego się w uczelniach amerykańskich w ramach akcji jego ujednolicenia. Organizacja "Friends of Poland" mogłaby podjąć się gromadzenia i wysyłki sprzętu do Polski. Zdajemy sobie sprawę z tego, że jest to pomysł kontrowersyjny ze względu na to, że mamy do czynienia ze sprzętem technicznie przestarzałym.

— mamy nadzieję na uzyskanie oprogramowania komunikacyjnego nieodpłatnie.

7. Czego oczekujemy od UPNTiW.

- Podjęcia na poziomie Rządu, w szczególności w Ministerstwie Łączności, kroków zmierzających do podłączenia Polski do sieci EARN i utworzenia jej silnego krajowego odgałęzienia.
- Zgłaszania tego problemu w kontaktach międzynarodowych w aspekcie uzyskania zgody politycznej na przyłączenie nas do EARN'u oraz ewentualnej pomocy technicznej i finansowej.
- Wystąpienia w roli gwaranta odnośnie wnoszenia przez Polskę opłat abonamentowych EARN'u.
- Podjęcia się roli koordynatora budowy krajowego odgałęzienia sieci EARN. W szczególności nadania większej wagi temu aspektowi w realizacji finansowanego ze środków CPBR programu KASK.
- popierania inwestycji sprzętowych realizowanych w ramach innych zadań, a związanych z łącznością komputerową z zagranicznymi ośrodkami naukowymi.
- nie dopuszczenia, by sprawa ugrzęzła w polskiej biurokracji.

8. Kogo reprezentujemy

Występujemy w imieniu wszystkich środowisk uprawiających naukę we współpracy z zagranicą. W sprawie podłączenia Polski do sieci EARN kontaktowaliśmy się z wieloma instytucjami naukowymi – i wszyscy bardzo chcą! Nie stworzyliśmy formalnej grupy osób lub instytucji zainteresowanych, nie chcąc za wcześnie rozbudzać apetytów (nie wszyscy naraz dostaną dostęp do sieci), ale zorganizowanie takiej grupy byłoby bardzo łatwe.

Występujemy także w imieniu polskich naukowców przebywających na stałe lub czasowo za granicą, którzy korzystają z sieci komputerowych na co dzień i widzą, jak wiele tracą polscy naukowcy nie mając dostępu do tych sieci i których kontakty z jednostkami macierzystymi są praktycznie bardzo utrudnione.

J. Gajewski
Jacek Gajewski

z up. Prof. Andrzeja K. Wróblewskiego, Rektora Uniwersytetu Warszawskiego.

M. Kozłowski
Maciej Kozłowski

z up. Prof. Wojciecha Dziembowskiego, dyrektora Centrum Astronomicznego PAN

A. Zienkiewicz
Andrzej Zienkiewicz

dyrektor Centrum Informatycznego UW, koordynator SASK (Stołeczne odgałęzienie KASK).

Fizycy, astronomowie... • Jacek Gajewski • Maciej Kozłowski

A za oceanem...

Przede wszystkim jeden z nas (MKo) znalazł się za oceanem – na 3 miesiące u prof. Paczyńskiego w Princeton. Drugi (JG) nawiązał kontakt z EARN. Utrzymywaliśmy codzienną łączność mailową.

Mar 2 10:10 1990 general.inf Page 1

BITNET

Jakieś maile (nie udało się rozszyfrować nadawców i adresatów). W jednym z nich wiadomość podana przez prof. Paczyńskiego.

=====

W Warszawie, sprawami bitnetu zajmują się między innymi fizycy z UW na Hożej: Jacek Gajewski i Michał Jankowski, oraz w Centrum Astronomicznym PAN Maciej Kozłowski.

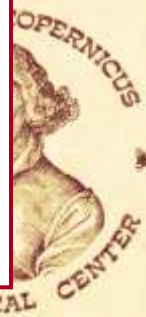
=====

Wtorek, 23 stycznia. Ira Fuchs telefonicznie powiadomił B. Paczyńskiego, ze dostał list z Department of Commerce w sprawie rozszerzenia bitnetu na kraje Europy Wschodniej, w tym na Polskę. Ira Fuchs sądzi, że list zawiera zgodę. Jest to jednak napisane tak zawile (na 7 stronach z pojedynczym odstępem), że nie ma 100% pewności. Przekazał list w rece prawników. Jeżeli opinia prawników będzie, że list daje zgodę, to kolejno CREN i EARN przetrabia sprawę i będzie można zacząć instalację. Jeżeli jest już zgoda na dany kraj, to NIE JEST potrzebna zgoda na dołączanie kolejnych instytucji.

Składka roczna, którą płaci dany kraj jest proporcjonalna do dochodu narodowego.

=====

From FUCHS@pucc Fri Jan 12 16:41:34 1990
Received: from pucc.PRINCETON.EDU (pucc.Princeton.EDU.ARPA) by astrovax.Princeto
id AA29766; Fri, 12 Jan 90 16:41:31 est
Message-Id: <9001122141.AA29766@astrovax.Princeton.EDU>

„Science”, notatka z 2.II.1990 r.

Source, 2 Feb 1990

Emissions Trading Goes Global

Dopisek BP)

Spurred on by critics, the Administration is set to propose a world market in emissions of greenhouse gases

THE BUSH ADMINISTRATION, which has been criticized for being slow to react to the problem of global warming, may be ready to get off the dime. At a meeting of an international panel on the subject that convenes on 5 February in Washington, D.C., the Administration will propose an international system of emission credits that would allow each country to release a specified amount of the gases that cause the greenhouse effect; the credits could be bought and sold among nations. Some critics are calling this "free market" solution unworkable and politically motivated but others see the proposal as a useful first step.

broad outline rather than specific detail—in a State Department document submitted last month to the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). The panel was set up by the United Nations in 1988 to assess the effects of climate change and evaluate response strategies to global warming. The State Department document, written in response to IPCC talks in October about economic incentives for controlling global warming, says the panel "should seriously evaluate" various options to control greenhouse gases, including international emissions trading.

The proposal is one of the first the Administration has made on global warming, a

fact that has led to considerable from environmental groups and Congress for stronger leadership came to a head in December. House officials balked at signing Reilly, head of the Environmental Protection Agency, to an international meeting in the Netherlands on global warming that stands was reversed and attend

the Netherlands meeting, like international talks, focused mainly on developing a protocol for controlling carbon dioxide as a first step toward reducing levels of all greenhouse gases. In the past, many European nations have been reluctant to join the industrial countries to reduce their level of carbon dioxide emissions. The United States, however, has endorsed this position. Participants at the meeting merely calling for the stabilizations of emissions "as soon as possible."

The emissions trading proposal is compatible with either stabilizing or reducing emissions. Under that framework, countries with carbon dioxide emissions—such as carbon dioxide, methane, nitrous oxide, and others—would be addressed through a system of allocations releasing such gases would be based on an allocation for emissions up to a certain amount. A country that wishes to limit might buy credits held by another nation that is not emitting as much as assigned or can reduce its own emissions less than it would gain by selling.

The buying and selling of emissions is attractive to the Administration because it staunchly advocates free market. Free market theory holds that trading is a cheaper and more effective way to reduce pollution than regulation. The concept has some highly placed supporters, including Boyden Gray of the Commerce Department and Richard Stewart of the State Department. Indeed, a similar system already has been successfully implemented in California and lead in gasoline in the United States and has been proposed by the Administration as a way to control sulfur dioxide emissions nationally.

But emissions trading has not been applied to an international setting, partly on environmental issues—especially on the concept—raises a host of issues that are not yet resolved. One is how emissions trading would be determined. One possibility would be to use GNP as a base—a criterion used by the developed countries would far exceed that of the developing ones. Using GNP as a base, on the other hand, would favor countries such as India and China. Dan Lashof of the Natural Resources

BITNET Headed for New Frontiers

Researchers in eastern Europe should soon be able to collaborate with their colleagues in the West using a computer network. The U.S. Department of Commerce last week informed CREN—the Corporation for Research and Educational Networking—that it had no specific objections to making the BITNET computer network available to research institutions in eastern European countries.

BITNET has become an increasingly popular way for scientists to communicate with one another. BITNET founder Ira Fuchs says the political changes in Eastern Europe convinced him that the time was right to seek permission for those countries to join the network.

"We have been trying to push Commerce to give us an answer," says Fuchs, who is now president and CEO of CREN. "I figured if ever there was a time to make this happen, this was it."

Fuchs says BITNET or its counterpart, the European Academic and Research Network (EARN), has received applications from the Soviet Union, Czechoslovakia, Hungary, Poland, and Bulgaria to establish network sites. He hopes that it will also be possible to extend services to China. Yugoslavia already has a BITNET site.

The Commerce Department has been concerned that electronic mail could make it easier for someone to send prohibited exports to countries not part of a Western alliance known as Cocom.

"From an export control perspective we'd probably prefer they didn't do this," says Dan Cook of the Commerce Department's export administration. But if someone wanted to use BITNET for espionage, he says, "it's nothing they couldn't do by putting something in an envelope and putting postage on it. It's not how you communicate but what you communicate that we control."

Fuchs says CREN will probably help promulgate export control rules so there won't be any accidental slipups. CREN officials were worried that they would be required to scrutinize network messages in search of violators. "Obviously as an organization we don't want to be held liable if somebody goof," says Fuchs.

CREN's lawyer is studying a seven-page legal opinion from Commerce Department lawyers advising them on how they can proceed. If there are no problems, CREN should start evaluating applications from Eastern countries within weeks.

"This has been something we've been working on for a long time," says Fuchs. "I made it my New Year's resolution that it had to happen in 1990." ■ JOSEPH PALCA

BITNET Headed for New Frontiers

Researchers in eastern Europe should soon be able to collaborate with their colleagues in the West using a computer network. The U.S. Department of Commerce last week informed CREN—the Corporation for Research and Educational Networking—that it had no specific objections to making the BITNET computer network available to research institutions in eastern European countries.

BITNET has become an increasingly popular way for scientists to communicate with one another. BITNET founder Ira Fuchs says the political changes in Eastern Europe convinced him that the time was right to seek permission for those countries to join the network.

"We have been trying to push Commerce to give us an answer," says Fuchs, who is now president and CEO of CREN. "I figured if ever there was a time to make this happen, this was it."

Fuchs says BITNET or its counterpart, the European Academic and Research Network (EARN), has received applications from the Soviet Union, Czechoslovakia, Hungary, Poland, and Bulgaria to establish network sites. He hopes that it will also be possible to extend services to China. Yugoslavia already has a BITNET site.

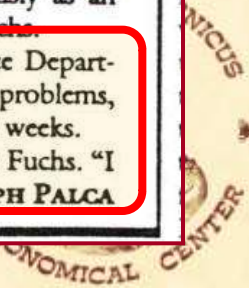
The Commerce Department has been concerned that electronic mail could make it easier for someone to send prohibited exports to countries not part of a Western alliance known as Cocom.

"From an export control perspective we'd probably prefer they didn't do this," says Dan Cook of the Commerce Department's export administration. But if someone wanted to use BITNET for espionage, he says, "it's nothing they couldn't do by putting something in an envelope and putting postage on it. It's not how you communicate but what you communicate that we control."

Fuchs says CREN will probably help promulgate export control rules so there won't be any accidental slipups. CREN officials were worried that they would be required to scrutinize network messages in search of violators. "Obviously as an organization we don't want to be held liable if somebody goofs," says Fuchs.

CREN's lawyer is studying a seven-page legal opinion from Commerce Department lawyers advising them on how they can proceed. If there are no problems, CREN should start evaluating applications from Eastern countries within weeks.

"This has been something we've been working on for a long time," says Fuchs. "I made it my New Year's resolution that it had to happen in 1990." ■ JOSEPH PALCA

„Science”, notatka z 2.II.1990 r.

Naukowcy we wschodniej Europie będą wkrótce mogli współpracować z kolegami z Zachodu, używając sieci komputerowych. Departament Handlu U.S. w ubiegłym tygodniu poinformował CREN - the Corporation for Research and Educational Networking - że nie sprzeciwia się udostępnieniu sieci komputerowej BITNET dla instytucji naukowych w krajach Europy wschodniej

Prawnik CREN studiuje siedmiostronicową opinię prawną prawników Departamentu Handlu, analizującą, jak należy postępować. Jeśli nie ma problemów, to CREN powinien rozpocząć rozpatrywanie wniosków z krajów Europy Wschodniej w ciągu kilku tygodni.

„Jest to coś, nad czym pracowaliśmy od długiego czasu”, mówi Ira Fuchs. „uczyniłem mym Postanowieniem Noworocznym, iż stanie się to w roku 1990”.

Wkrótce po tym COCOM złagodził restrykcje

From ZIELINSKI@acfcluster.nyu.edu Thu Mar 1 20:51:23 1990
Date: Thu, 1 Mar 1990 20:51:56 EST
From: ZIELINSKI@ACF1.NYU.EDU (Marek Zielinski)
Message-Id: <900301205156.21e06c99@ACF1.NYU.EDU>
Subject: Bitnet to Poland
To: bp@astrovax
X-Vmsmail-To: PACZYNSKI
Status: R

**Mail Marka Zielińskiego z NYU
do Bohdana Paczyńskiego**

Dziekuje bardzo za pakiet informacji.

W Gazecie Wyborczej z 16 lutego 1990 ukazał się następujący artykuł:

UWOLNIONA TECHNOLOGIA

W czwartek zakończyły się w Paryżu dwudniowe obrady COCOM – Komitetu Koordynacyjnego do spraw Wielostronnej Kontroli Eksportu. COCOM, do którego należą USA, Japonia, Australia i 14 krajów zachodnioeuropejskich, podjęła decyzję o złagodzeniu ograniczeń w eksporcie najnowocześniejszych technologii do krajów Europy Wschodniej. **(chodzi o czwartek 14.II.1990 r.)**

Złagodzenie dotyczy sprzętu komputerowego, urządzeń z zakresu telekomunikacji i łączności oraz nowoczesnych obrabiarek o wysokiej precyzji. ....

A w Warszawie... pismo do prof. Amsterdamskiego, 6.III.1990

Załącznik: 1

Warszawa, 6 marca 1990.

Profesor dr Stefan Amsterdamski
Minister,
Sekretarz w Urzędzie Postępu
Naukowo-Technicznego i Wdrożeń

Szanowny Panie Profesorze,

W nawiązaniu do naszego wystąpienia z dnia 15.12.1989 i prowadzonych z Panem dyskusji pozwalamy sobie przedstawić aktualny stan przygotowań środowiska naukowego Warszawy w sprawie przyłączenia Polski do Europejskiej Akademickiej Sieci Komputerowej (EARN) wraz z projektem budżetu na rok 1990. Koszt całkowity wynosi 311 mln zł potrzebujemy do przyłączenia 34 mln zł załącznika przesyła

1. Formalne dołączenie do Europejskiej Sieci K

Dnia 20.06.1989 r. dr Frode Greisen przysłał główny projekt Informatycznym prowadzonej w dalszym ciągu (na razie nieoficjalnie) w kierunku Wschodniej do EA wiadomości polskie to jeszcze w marcu

2. Konieczne p

W celu pod

- A. Zapewnić te sieci EARN. jest w stanie zawa linii ko nie zależy o byłoby pod
- B. Niezbędne u analizy obec w znaczący

3. Wstępny kosztorys przedsięwzięcia

(ceny z lutego 1990)

1. Dzierżawa łącza telefonicznego	230 mln zł	rocznie
2. System operacyjny VM-SP	30,000 USD	jednorazowo
3. Modemy komunikacyjne	5,000 USD	jednorazowo
4. Koszty abonamentu EARN	50,000 USD	rocznie
5. Koszty pobytu ekspertów	41 mln zł	jednorazowo
6. Koszty podróży na zebrania dyrektorów EARN	40 mln zł	rocznie

J. Gajewski

Jacek Gajewski

Wojciech Dziembowski

Wojciech Dziembowski

Andrzej Zienkiewicz

z up. Prof. Andrzeja K. Wróblewskiego, Rektora Uniwersytetu
Warszawskiego

dyrektor Centrum Astronomicznego PAN

Centrum Informatyczne UW, koordynator SASK (Stołeczne od-
gałęzienie KASK)

- kompletnego systemu operacyjnego VM-SP w cenie około 30,000 USD;
- kompletu modemów komunikacyjnych w cenie około 5,000 USD.

- C. Opłacenie abonamentu sieci EARN. Wysokość tego abonamentu ustalana jest przez Radę Dyrektorów sieci EARN w zależności od dochodu narodowego danego państwa członkowskiego. Na przykład (ceny w ECU rocznie):

Dania	20,004
Finlandia	25,728
RFN	72,077

należy przyjąć, że Polska płacić będzie nie więcej niż 50,000 USD rocznie.

- D. Fundusze na zaproszenie ekspertów EARN-u do Polski i na wyjazdy naszych pracowników na konsultacje za granicą. Szacujemy, że potrzebne są dwa tygodniowe przyjazdy ekspertów EARN-u do Polski (2x5 mln zł) oraz trzy tygodniowe wyjazdy naszych pracowników do Europy Zachodniej (3x7 mln zł).
- E. Udział przedstawiciela Polski w posiedzeniach Rady Dyrektorów EARN-u. Każde państwo członkowskie reprezentowane jest w Radzie Dyrektorów EARN-u przez Dyrektora Krajowego. Posiedzenia Rady Dyrektorów odbywają się około czterech razy w roku. Konieczne będą fundusze na opłacenie podróży i pobytu przedstawiciela Polski (4x10 mln zł rocznie).

12 803 Ft
34 mln zł
3600 SFR

110 186 USD

110 186 USD

Uniwersytetu

K (Stołeczne od-

OMICAL

Pismo prof. Amsterdamskiego do Frode Greisena, 6.III.1990

Pełnomocnictwo dla Prof. Tomasza Hofmoka.

SEKRETARZ

Warszawa, dnia 1990 03 16

KOMITETU do SPRAW NAUKI
i POSTĘPU TECHNICZNEGO
przy RADZIE MINISTRÓW

ul. Wspólna 1/3, 00-950 Warszawa
tel. 28-67-15

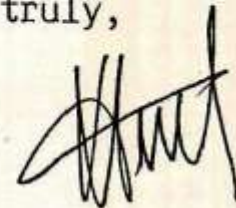
STEFAN AMSTERDAMSKI

Under-Secretary of State
Secretary to the Committee for Science
and Technology Development
at the Council of Ministers

Dear Mr President,

The Committee for Science and Technological Development at the Council of Ministers authorizes prof. dr hab. Tomasz HOFMOKL as our representative to deal with all matters connected with Poland's participation in the European Academic and Research Network. The official nomination of Polish representative to the EARN Board of Directors will follow as soon as Poland is accepted as a member of EARN.

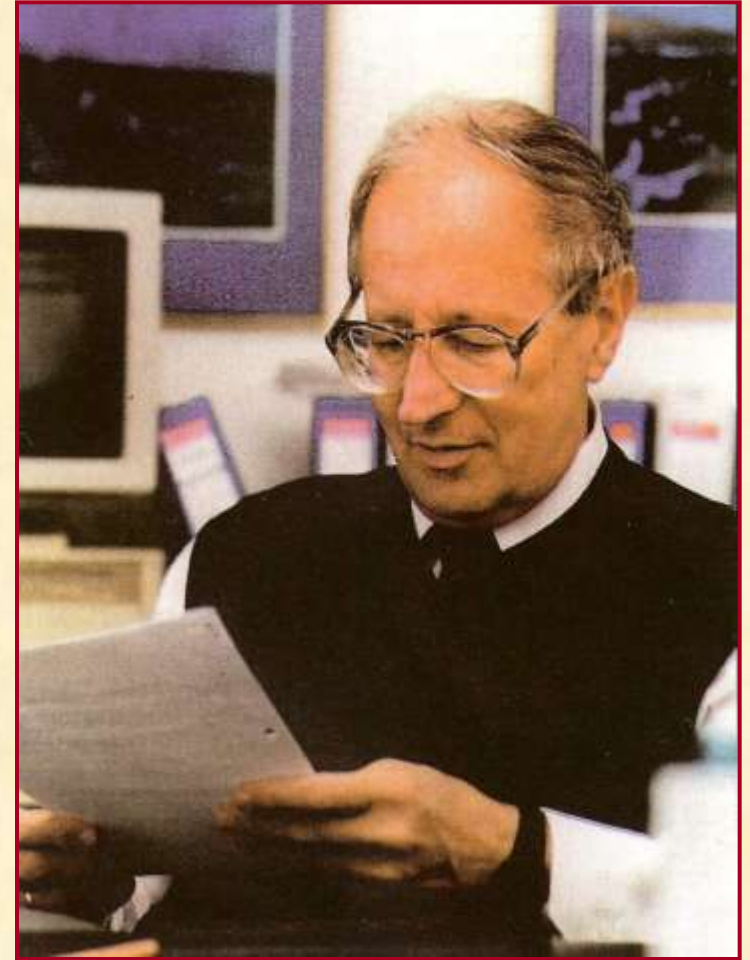
Yours truly,

Dear Mr President,

The Committee for Science
Council of Ministers authoriz
our representative to deal wi
Poland's participation in the
Network. The official nominat
the EARN Board of Directors w
accepted as a member of EARN.

Prof. Tomasz Hofmoki

- Jak większość fizyków doświadczalnych wysokich energii, pracował w wielu ośrodkach międzynarodowych, w wielkich zespołach.
- W takich zespołach wzajemna komunikacja była warunkiem powodzenia eksperymentu, czy sporządzenia publikacji.
- Pracując w Dubnej, CERN i Clermont-Ferrand obcował z zaawansowanymi technikami oblicz.
- W CERN brał w eksperymencie DELPHI (DEtector with LEpton, PHoton and Hadron Identification)
- W listopadzie 1989 powołany na Przewodniczącą Zespołu Rektorskiego do spraw CI UW.
- W lutym 1990 r. jeden z nas (JG) przedstawił Profesorowi stan prac nad podłączeniem Polski do EARN/BITNET i poprosił Go o objęcie kierownictwa nad dalszymi pracami. Profesor zgodził się.
- Później wspominał że nie wiedział, jak bardzo wpłynie to na jego dalszą działalność.
- Do połowy 1994 był jednocześnie Dyrektorem Instytutu Fizyki Dośw. i szefem NASK.
- Najbardziej znane są jego prace na temat oddziaływań dużej krotności oraz fotoprodukcji cząstek powabnych.

Frode Greisen do TH: zgoda Departamentu Handlu; 20.III.1990

2024/1990 2

EUROPEAN ACADEMIC
& RESEARCH NETWORK
Office of the President
UNI-C
DTH Building 305
DK 2800 Lyngby
DENMARK
Phone: + 45 45 93 83 55
Fax: + 45 45 93 02 20
Electronic Mail:
neutrode@vm.uni-c.dk
neutrode@neuvml

there so that it would be a good occasion for informal discussions
also.

Paris office or I

Dr. T. Hofmokl
Dept. of Physics
Warsaw University

20 MAR 1990
FG/bwh

I am delighted to tell you that I now have a letter from the US Department of Commerce allowing us to connect your country to EARN.

Formally, the EARN Board of Directors (BOD) will decide on your application to join EARN, and I have submitted the case for an electronic vote. If positive, the BOD will ratify the vote at our meeting in Killarney, Ireland on May 17-18.

Therefore, I propose that you immediately start the planning of your connection to EARN. In brief, the connection steps are the following:

Powołanie TH jako pełnomocnika Komitetu d.s. Nauki i Postępu Technicznego przy RM do spraw związanych EARN; 21.III.1990

SEKRETARZ

Warszawa, dnia 1990-03-21

KOMITETU do SPRAW NAUKI
i POSTĘPU TECHNICZNEGO
przy RADZIE MINISTRÓW

ul. Wspólna 1/3, 00-950 Warszawa
tel. 28-67-15

STEFAN AMSTERDAMSKI

L. dz. SK-1/329/90

Szanowny Panie Profesorze,

W imieniu Przewodniczącego Komitetu do Spraw Nauki i Postępu Technicznego, wicepremiera prof. Jana Janowskiego, powołuję Pana Profesora na pełnomocnika Komitetu do spraw związanych z włączeniem Polski do sieci informacyjnej EARN i upoważniam do podejmowania niezbędnych kroków organizacyjnych i koordynacyjnych w kraju.

Z poważaniem

TH, Info dla prof. Janowskiego, Wicepremiera, szefa UPNTiW,

29.III.1990 r.

Pełnomocnik

Warszawa, dn. 29-03-1990 r.:.....

Komitetu do Spraw Nauki i Postępu Technicznego przy Radzie Ministrów

do spraw związanych z włączeniem Polski
do sieci informacyjnej EARN

Prof. dr hab. Tomasz Hofmokl
ul. Hoża 69, Warszawa
tel. 21-67-26, 21-38-10

Notatka

do Pana Profesora Jana Janowskiego,

Wiceprezesa Rady Ministrów,

Ministra-Kierownika Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń

w sprawie przystąpienia
i instytutów naukowych
Badawczej Sieci Komputerowej

WNIOSEK II:

W świetle powyższych informacji jest uzasadnione
dofinansowanie realizacji przedsięwzięcia ze środków Centralnego
Funduszu Rozwoju Nauki i Techniki. Aktualnie łączne koszty są
szacowane na 1,2-1,5 mld zł.

Załączniki:

- pismo Uniwersytetu Warszawskiego z 6 marca 1990 r.
- pismo prezydenta EARN z 20 marca 1990 r.
- teleks dotyczący typu komputera dla węzła sieci.

17.04.1990r.

Prof. Stefan Amsterdamski
Sekretarz
Komitetu do Spraw Nauki
i Postępu Technicznego

Szanowny Panie Pro

W ślad decyzji Prezydium Komitetu
środki na realizację przyłączenia
1,5 mld złotych uprzejmie proszę o
zanie wymienionej kwoty na konto U
Nr PBK VIII O/W-wa 370028-41
Jednocześnie informuję, że powoła
Zienkiewicza na koordynatora krajo
i w tym charakterze upoważnia go
wych.

**Pieniądze. Jednostkowy Program
Badawczo-Rozwojowy JPBR 8.29
„Prace związane z przystąpieniem
szkół wyższych i instytucji
naukowych do sieci EARN/Bitnet”;
1.5 mld zł, 4.IV,1990 r.**

Szanowny Panie Profesorze

**W ślad decyzji Prezydium Komitetu z dn. 4 kwietnia przyznającej
środki na realizację przyłączenia Polski do EARN-u w kwocie
1,5 mld złotych uprzejmie proszę o wyrażenie zgody na przeka-
zanie wymienionej kwoty na konto Uniwersytetu Warszawskiego**

Nr PBK VIII O/W-wa 370028-4170

**Jednocześnie informuję, że powołałem mgr inż. Andrzeja
Zienkiewicza na koordynatora krajowego sieci EARN w Polsce
i w tym charakterze upoważnia go do załatwienia spraw finanso-
wych.**

Szef projektu KASK,
Prof. Daniel J. Bem
do prof. Hofmokla
w sprawie połączenia sieci
KASK i EARN w Polsce;
4.IV.1990 r.

POLITECHNIKA WROCŁAWSKA
Instytut Fizyki Doświadczalnej

Centralny Program
Badawczo-Rozwojowy
Nr 8.13

Budowa Krajowej Akademickiej Sieci Komputerowej.
Rozwój metod i środków informatycznych
w procesach nauczania i badaniach naukowych.

ADRES:	Wybrzeże Wyspiańskiego 27 50-370 W R O C Ł A W	TELEFONY:	Sekretariat Biura Koordynacji	22-34-73 26-28-41
TELEX:	0712 550 PWR PL 0712 294 PWR PL		Kierownik Programu	22-34-34
			Zastępca Kierownika Programu	22-34-73 20-35-41
			Sekretarz Naukowy Programu	20-29-06

I-28/KASK/276/90

Wrocław, dnia 4 kwietnia 1990 r.

Uprzejmie informuję, że przedyskutowałem z Dyrektorem CIUW, mgr inż. Andrzejem Zienkiewiczem, szczegóły techniczne połączenia sieci KASK i EARN. W załączeniu przesyłam notatkę w tej sprawie oraz szkic połączeń. Dalsze krajowe ośrodki akademickie będą

Szanowny Pan
Prof.dr hab.inż. Tomasz Hofmokl
Uniwersytet Warszawski
Instytut Fizyki Doświadczalnej
ul. Hoża 69
00-681 Warszawa
Fax nr: 21 97 12

Szanowny Panie Profesorze!

W imieniu JM Rektora Politechniki Wrocławskiej, prof.dr hab.inż. Jena Kmity, uprzejmie dziękuję Panu za informacje o planach przyłączenia Polski do sieci EARN.

Uprzejmie informuję, że przedyskutowałem z Dyrektorem CIUW, mgr inż. Andrzejem Zienkiewiczem, szczegóły techniczne połączenia sieci KASK i EARN. W załączeniu przesyłam notatkę w tej sprawie oraz szkic połączeń. Dalsze krajowe ośrodki akademickie będą

mogły być włączone na zasadzie terminali dołączonych do maszyn w ośrodkach pokazanych na szkicu lub poprzez węzły sieci KASK, po wyposażeniu tych ośrodków w maszyny typu IBM lub VAX i wydzierżawieniu odpowiednich łączy telefonicznych.

Z przykrością zawiadamiam, że nie będę mógł osobiście wziąć udziału w spotkaniu z Prezydentem EARN, Frodem Greisenem. W dniach 10 i 11 b.m. odbywa się w ramach "Infosystemu" konferencja w Poznaniu, na której przedstawiam referat dotyczący satelitarnych sieci telekomunikacyjnych.

Fizycy, astronomowie... • Jacek

Wrocław, dnia 3 marca 1990 r.

Notatka z narady
poświęconej problematyce włączenia Polski do EARN
(połączenie KASK-EARN)

1. W związku ze zgodą Departamentu Handlu USA na włączenie Polski do sieci EARN uznaje się za niezbędne szybkie przygotowanie techniczne ośrodków warszawskiego i wrocławskiego do bezpośredniego włączenia do sieci EARN w czerwcu bieżącego roku.
2. Celem upowszechnienia dostępu do EARN wszystkim środowiskom akademickim w kraju, uznaje się za niezbędne przyspieszenie prac nad Krajową Akademicką Siecią Komputerową KASK.
3. W celu realizacji powyższych dwóch zasadniczych założeń, proponuje się konfigurację, jak na załączonym rysunku.

- Prof.dr hab.inż. Daniel J. Bem
Kierownik CPBR nr 8.13 KASK
- Mgr inż. Eugeniusz Biłski
Sekretarz Naukowy KASK
- Mgr inż. Andrzej Zienkiewicz
Kierownik Stołecznej ASK
- Mgr inż. Józef Janyszek
Kierownik Dolnośląskiej ASK

D. J. Bem

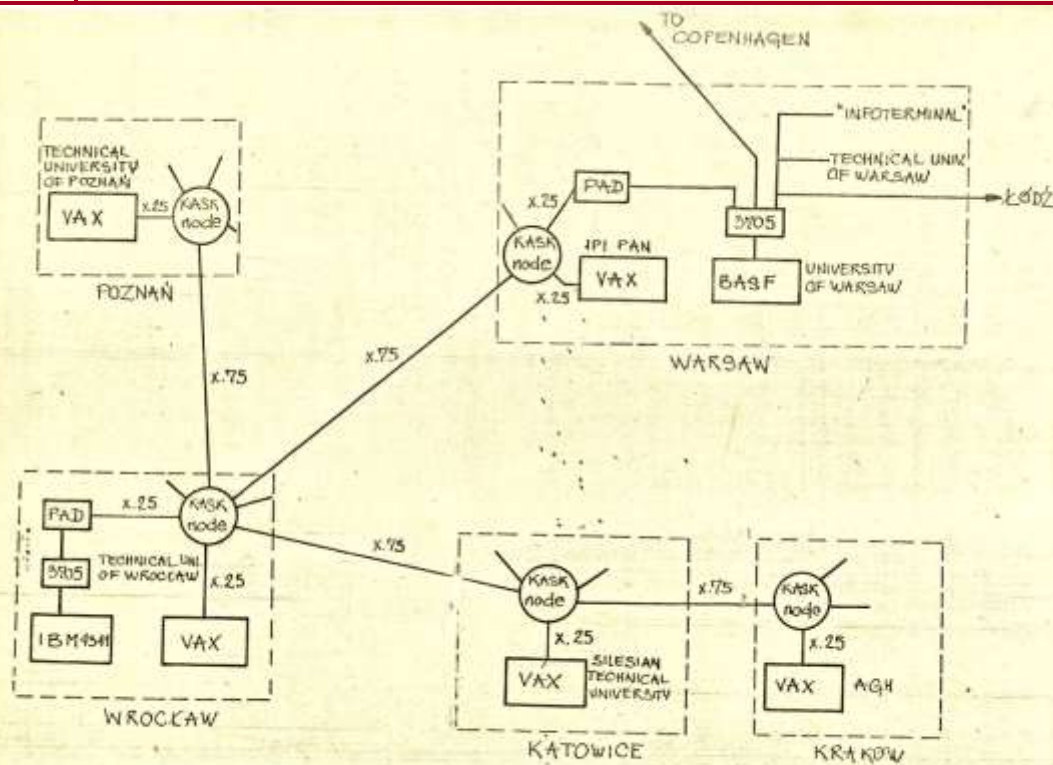
E. Biłski

A. Zienkiewicz

J. Janyszek

Szef projektu KASK, Prof. Daniel J. Bem do prof. Hofmoka w sprawie połączenia sieci KASK i EARN w Polsce; 4.IV.1990 r.

Protokół z narady i szkic techniczny planowanego połączenia

KASK-EARN INTERCONNECTION (FIRST STAGE, 1990)

Decyzja „Board of Directors” EARN, 9.IV.1990 r.

EUROPEAN ACADEMIC
& RESEARCH NETWORK
Office of the President
UNI-C
DTH Building 305
DK 2800 Lyngby
DENMARK
Phone: + 45 45 93 83 55
Fax: + 45 45 93 02 20
Electronic Mail:
neufrode@vm.uni-c.dk
neufrode@neuvml

EARN

Dear Dr. Hofmokl

Apr 9, 1990
FG/bwh

also invited to attend it.

Even if you do not plan to attend the EARN-RARE conference, but only the BOD meeting, the local organization committee wishes you to register for the hotel on the conference registration form. In this case, please state your arrival and departure dates, and indicate that you are not attending the conference: no registration fee is then required.

I look forward to seeing you in Killarney, and please do not hesitate to contact me or our Paris office for any information you may need.

The EARN Board of Directors (BOD) has unanimously by an electronic vote decided to accept your country as an EARN member country.

Dear Dr. Hofmokl

Apr 9, 1990
FG/bwh

The EARN Board of Directors (BOD) has unanimously by an electronic vote decided to accept your country as an EARN member country. The decision will be ratified at the coming BOD meeting.

I thus encourage you to start the connection procedure outlined in my letter of March 20th. For your information, no contribution to central EARN costs is required until six months after a connection is established. After that time, your country is required to contribute to these costs. To help your initial financial planning, the total central costs in 1990 are 840.000 ECU (about US\$ 1.084.000), and they are distributed according to keys derived from the GNP of the countries. For the present EARN countries, the 1990 contribution varies from about 2000 ECU to about 150.000 ECU.

A representative from your country - if possible the coming EARN BOD member - is invited to attend the BOD meeting which will take place from Thursday, May 17th at 14.00 to Friday, May 18th at 17.00 in Killarney, Ireland, at Great Southern Hotel.

form

ICAL CE ER

Wizyta kierownictwa EARN w Warszawie, 10.IV.1990

Prof. Andrzej Kajetan
Wróblewski, Rektor UW

Frode Greisen

Elżbieta Porteneuve

Andre Auroux,
Sekr.Gen. EARN

Prof. Hofmohl

Prof. Amsterdamski

TH

MK_o TW

Michał Pawlak

AZ

JG

CRITICAL

17.04.1990r.

mgr inż. Andrzej Zienkiewicz
Centrum Informatyczne
Uniwersytetu Warszawskiego

Szanowny Panie Inżynierze

Powołuję Pana na koordynatora Krajowego sieci EARN
w Polsce i upoważniam do załatwienia spraw finansowych
związanych z tworzeniem Węzła Krajowego.

17 kwietnia 1990 r

Prof. Andrzej Wróblewski
3M Rektor
Uniwersytetu Warszawskiego

Szanowny Panie Rektorze.

W wyniku naszej rozmowy z dnia 17 kwietnia 1990 r
powołałem mgr inż. Andrzeja Zienkiewicza na Koordynatora
Krajowego Sieci EARN. Wobec ustaleń, że Węzeł Krajowy sieci EARN
będzie zlokalizowany w Uniwersytecie Warszawskim uprzejmie proszę
o zapewnienie wszelkiej pomocy technicznej i organizacyjnej
w realizacji tego zadania. W szczególności podkreślam konieczność
całodobowej obsługi pracy maszyny. Informuję jednocześnie,
że upoważniłem mgr inż. Andrzeja Zienkiewicza do prowadzenia
spraw finansowych związanych z tworzeniem Węzła Krajowego.

**Powołanie Andrzeja Zienkiewicza na koordynatora
krajowego sieci EARN w Polsce; 17.IV.1990 r.**

Ratyfikacja przyjęcia polski do EARN, Killarney, 18.V.1990 r.

Fax prof. Hofmokla do prof. Amsterdamskiego

Geneve/Suisse
Geneva/Switzerland

ORGANISATION EUROPÉENNE POUR LA RECHERCHE NUCLÉAIRE
EUROPEAN ORGANIZATION FOR NUCLEAR RESEARCH

Laboratoire Européen pour la Physique des Particules
European Laboratory for Particle Physics

Kopia dla Michała Pawlaka

FACSIMILE COVER SHEET
DELPHI EXPERIMENT

To : prof. dr STEFAN AMSTERDAMSKI,
Instytut Nauk o Ziemi i Kosmosie
at FAX No. 48 22 28 09 22

From : T. Hofmokl

1. Board of Directors jednogłośnie ratyfikował przyjęcie Polski do EARNu.
2. Uchwalono, że nowo wstępujący kraj uzyskuje znaczną zniżkę początkowych opłat: przez 1 rok płacimy 25% składki; przez drugi 50% a dopiero od trzeciego roku pełną składkę. (Wysokość jej jeszcze nie jest obliczona)

strategicznych związanych z rozwojem sieci informacyjnej w Polsce, które daleko wykraczają poza moje pełnomocnictwa z powołaniem Hofmokla

P.S. Przed chwilą otrzymałem pocztę elektroniczną od mgr Michała Pawlaka z Instytutu Fizyki UW. Są jakies formalne trudności z pieniędzmi na EARN. Być może będzie prosił Pana o pomoc. T. H

„Faceta z walizeczką” nie doczekaliśmy się, za to pojawił się człowiek z wiedzą i z kontaktami – Henryk Maltborg.

List intencyjny o współpracy, 4.VII.1990 r.

Pełnomocnik Komitetu d/s Nauki i Postępu Technologicznego Sieni Informacyjnej EARN (PL) oraz Data Delecta

International (DDI) subsidiary of the SAPIA group have come to this agreement on entering into a partnership.

DDI and PL hereby express the intention to work in the direction of a future join-venture on a long term basis.

The join-venture company will be equally owned by both parties.

The board of join-venture will consist of max five members.

The purpose of join venture will be to provide services and products in the area of data communication eg:

- E-mail services
- Programming
- Trading with data communication equipment
- Construction of Local Area Networks
- Consulting activities in the area of data communication etc.

The both parties will support with marketing, software and equipment needed for establishing this join-venture.

The join-venture will be based on normal business practices from time to time enter cooperation with various suppliers and other companies in the communications area. This is to guarantee a freedom of choice in the future.

The equipment delivered by DDI as in enclosure (1) will be a part of the initial capital of join-venture.

The equipment owned or ordered by EARN-Poland as in enclosure (2) will be part of the initial capital of join-venture.

The prices for equipment and services from DDI to join-venture will have the swedish prices discounted by 20 %

The Letter of Intent will be replaced when the final agreement is worked out.

"The Parties hereto acknowledge that this Letter of Intent does not constitute any agreement binding on the parties nor any obligation binding on any of the parties and that this Letter of Intent only accounts for the intentions expressed by the parties herto up to the date hereof and that the formation of the join-venture company herein referred to and any agreement relating thereto shall be subject to further negotiations."

Stockholm 1990-07-04

Warszawa 1990-07-08

Henryk Maltborg

Pełnomocnik
Komitetu ds. Sprawy Nauki
i Postępu Technologicznego
Ministerstwa Ministerów
ds. spraw związanych z Włoczeniem Polski
do sieci Informacyjnej EARN
Prof. dr hab. Tomasz Hofmank
Warszawa, ul. Hoża 69
tel: 21-67-26, 21-38-10

I wreszcie – mail Tadeusza Węgrzynowskiego z Kopenhagi do Andrzeja Smereczyńskiego w CIUW, 17.VII.1990 r.

Europa puka do drzwi (komputera)!!!

Panie Andrzeju, miło mi powitać Pana z Kopenhagi,
pozdrowienia dla wszystkich w CIUW

Dopiski prof. Hofmokla na
wydruku tego listu

FILE: ALL   NOTEBOOK A   VM/SP CONVERSATIONAL MAILBOX SYSTEM   PAGE 00001

=====

RECEIVED: FROM VM:UNI-C.OK BY VM:UNI-C.OK (MAILER R2.07) WITH BSMT ID 73C7
TUE, 17 JUL 90 14:01:20 DNT

X-DELIVERY-NOTICE: SMTP MAIL FROM DOES NOT CORRESPOND TO SENDER,
RECEIVED: FROM VM:UNI-C.OK (UNIPOL2) BY VM:UNI-C.OK (MAILER R2.07) WITH BSMT
ID 8479 TUE, 17 JUL 90 14:01:20 DNT

DATE: TUE, 17 JUL 90 17:58:40 DNT
FROM: TADEUSZ WĘGRZYŃOWSKI <UNIPOL2@VM.UNI-C.OK>
SUBJECT: DZIEŃ DOBRY Z KOPENHAGI
TO: ANDRZEJ SMERECZYŃSKI <MATAT@PLEARN>

PANIE ANDRZEJU MIŁO MI POWITAĆ PANA Z KOPENHAGI POZDROWIENIA DLA WSZYSTKICH
W CIUW

Kto nie chce niecnie nie wie...

I znów fizycy, tym razem z Instytutu Fizyki Jądrowej w Krakowie

Korzystamy tu ze wspomnienia Grzegorza Poloka „Internet w Instytucie Fizyki Jądrowej”,
<http://popul.ifj.edu.pl/historia/37/zobacz.html> oraz z mat źródłowych <http://www.komputerswiat.plxx/nawosci/wydarzenia/2011/40/prawdziwy-poczatek-internetu-w-polsce---nieznany-fakt.aspx>

INSTYTUT FIZYKI JĄDROWEJ im. Henryka Niewodniczańskiego POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Strona
główna

Wiadomości
bieżące

Nasz
Instytut

Badania
naukowe

Terapia
protonowa

Informacje
dla szkół

Internet w Instytucie Fizyki Jądrowej

Grzegorz Polok

Pod koniec lat osiemdziesiątych tematem rozmów prowadzonych przez fizyków cząstek elementarnych stał się EARN (European Academic & Research Network). Podstawowymi założeniami koncepcji były:

- komunikacja za pomocą poczty elektronicznej,
- transfery plików,
- zdalna praca interakcyjna (remote login).

W tym celu powstało kilka wersji protokołów komunikacyjnych, głównie generowanych przez producentów komputerów.

CERN (Europejski Ośrodek Badań Jądrowych pod Genewą) w tym czasie oprócz superkomputera wektorowego firmy Cray i komputera wektorowego IBM był wyposażony głównie w komputery firmy Digital Equipment Corporation (DEC) marki VAX, dla których DEC opracował protokół o nazwie DECnet. W CERN ten protokół wykorzystywano do stworzenia Local Area Network (LAN). Lokalna sieć CERN stała się wzorem dla fizyków z Instytutu Fizyki Jądrowej, Wydziału Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego i Instytutu Problemów Jądrowych. Wspólnie uczestniczyliśmy wtedy w CERN w przygotowaniach do eksperymentu DELPHI na akceleratorze LEP. Koncepcja EARN zakładała, że powstanie centrum krajowe EARN w Warszawie oraz centra regionalne z nim połączone. Tę koncepcję lansowali prof. R. Sosnowski oraz prof. T. Hofmoki. Można powiedzieć, że był to początek tworzenia polskiej Narodowej Akademickiej Sieci Komputerowej (NASK). Osobą, która w dużej mierze doprowadziła do finansowania w 1991 r. NASK przy Wydziale Fizyki UW był wspomniany, nieżyjący już prof. dr hab. Tomasz Hofmoki.

Fizycy, astronomowie... • Jacek Gajewski • Maciej Kozłowski

- Wspólnie z fizykami warszawskimi ustalono, że IFJ podejmie starania o utworzenie połączenia sieciowego.
- We wrześniu 1990 r. PTT poinformowała, że łącze o żądanych parametrach jest zestawione.
- W październiku 1990 r. okazało się że, potrzebne jest filtrowanie użytkowników sieci z komputerów Europy Wschodniej, w tym krakowskich. W tym celu zainstalowano w CERN jako filtr specjalny komputer typu VAX, nazwany UXPLGW (MikroVAX PoLish Gate Way).
- W dniu 2.11.1990 [...] udało się uzyskać połączenie z cernowską siecią w protokole DECnet
- Datą przełomową był dzień 19.11.1990 kiedy [...] otrzymaliśmy pierwszy w historii Polski numer sieci IP 192.86.14.0. Był to numer klasy C, który pozwalał na podłączenie do 255 komputerów
- W dniu 20.11.1990 [...] cernowska Dywizja DD przeprowadziła instalację tego numeru.
- Został wysłany mail na adres user%chopin.decnet@uxplgw.cern.ch
- Pierwsze e-maile z IFJ w oparciu o protokół komunikacyjny IP zaczęły docierać najpierw do CERN, a w krótkim czasie do USA, a od stycznia 1991 r. do niemieckiego ośrodka DESY w Hamburgu i innych krajów Europy Zachodniej.
- Niespodzianką była informacja z CERN w czerwcu 1991 r., iż możliwa jest interakcyjna praca na komputerach w CERN i na świecie dla użytkowników numerów IP z krakowskiej klasy C.

Pięknie, ale:

- **Maile wychodziły raczej z domeny .ch, niż .pl?**
- **Krąg użytkowników był wysoce zamknięty (filtr w CERN)**
- **Niewątpliwie świadczyło to o pozycji fizyków z IFJ w świecie**

Zespół Koordynacyjny Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej w Polsce – powołanie przez Rektora UW – 31.V.1991

REKTOR
UNIwersytetu Warszawskiego

ZARZĄDZENIE

Z dnia 31 maja 1991r. w sprawie powołania stałego zespołu koordynacyjnego do spraw utrzymania i rozwoju szkieletowej sieci komputerowej dla środowiska naukowego i akademickiego w Polsce zwanego dalej Zespołem Koordynacji Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej w Polsce.

& 1

1. Celem Zespołu jest utrzymanie i rozwój sieci szkieletowej dla środowiska naukowego i akademickiego w Polsce oraz określenie warunków technicznych i ekonomicznych korzystania z tej sieci.

2. Zespół wyraża opinię na temat rozwiązań sieci komputerowych na wyższym i w Instytutach naukowych pod względem ich zgodności z kierunkami rozwoju szkieletowej oraz uzgadnia ogólne warunki techniczne i ekonomiczne podłączenia

& 2

1. Zespół działa w ramach środków uzyskiwanych od Komitetu Badań Naukowych na utrzymanie sieci szkieletowej

2. Zespół może gromadzić środki również poprzez udziały zainteresowanych w podłączeniach do sieci organizacji naukowych i akademickich oraz innych.

3. Zespół może gromadzić środki pochodzące z dotacji lub celowo kierowany jak na przykład zysk należny skarbowi państwa z joint-venture Naukowe i Akademickiej Sieci Komputerowej (NASK)

& 3

1. Zespół składa się z przewodniczącego i trzech członków

2. Przewodniczący Zespołu jest operatorem sieci w rozumieniu Ustawy o łączności

3. Przewodniczącemu zespołu mianuje Rektor Uniwersytetu Warszawskiego.

4. Przy Zespole działa Rada Użytkowników, w którym głos stanowiący mają pracownicy i studenci wezłów komputerowych dołączonych do sieci. Pozostali użytkownicy mogą udzielać głosu w zebraniach bez prawa głosu.

& 4

1. Zobowiązanie finansowe wobec Komitetu Badań Naukowych podejmuje Przewodniczący Zespołu działając wspólnie z Prorektorem ds. Badań Naukowych Uniwersytetu Warszawskiego.

2. Zobowiązanie finansowe w ramach posiadanych środków podejmuje Przewodniczący Zespołu lub wyznaczony przez niego Pełnomocnik samodzielnie.

& 5

1. Zespół pokrywa rzeczywiste koszty działania przy Uniwersytecie Warszawskim na podstawie odpowiednich umów wewnętrznych.

2. Do umów zawieranych przez Zespół stosuje się zasady rozliczania i doliczania narzutów uzgodnione z Rektorem Uniwersytetu Warszawskiego.

REKTOR
UNIwersytetu Warszawskiego

ZARZĄDZENIE

Z dnia 31 maja 1991r. w sprawie powołania stałego zespołu koordynacyjnego do spraw utrzymania i rozwoju szkieletowej sieci komputerowej dla środowiska naukowego i akademickiego w Polsce zwanego dalej Zespołem Koordynacji Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej w Polsce.

& 1

1. Celem Zespołu jest utrzymanie i rozwój sieci szkieletowej dla środowiska naukowego i akademickiego w Polsce oraz określenie warunków technicznych i ekonomicznych korzystania z tej sieci.

Zespół Koordynacyjny NASK – powołanie przez MEN, 12.II.1992 r.

MINISTERSTWO
EDUKACJI NARODOWEJ
PODSEKRETARZ STANU

Warszawa, 1992.02.12

Pan

Prof.dr hab. Tomasz HOFMOKL

Uniwersytet Warszawski

Uprzejmie proszę
przewodniczącego Zespołu
ju Naukowej, Akademickiej

Wyrażam nadzieję, że
tów przyczyni się do uspe
woju sieci NASK dla potr
kowego w kraju.

MINISTERSTWO
EDUKACJI NARODOWEJ
PODSEKRETARZ STANU

Warszawa, 1992.02.12

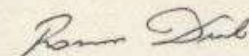
Pan

Dr Maciej KOZŁOWSKI

Polska Akademia Nauk

Uprzejmie proszę Pana o przyjęcie funkcji członka Zespołu
Koordynacyjnego ds. utrzymania i rozwoju Naukowej, Akademickiej
Sieci Komputerowe.

Wyrażam nadzieję, że Pana udział w pracach Zespołu specja-
listów przyczyni się do usprawnienia funkcjonowania i dalszego
rozwoju sieci NASK dla potrzeb całego akademickiego środowiska
naukowego w kraju.

Roman DUDA

Zespół Koordynacyjny NASK

→ Prof. Tomasz Hofmoki, UW
fizyk (Przewodniczący)

→ Prof. Antoni Kreczmar, UW
informatyk

→ Prof. Daniel J. Bem, Politechnika Wrocławska – radiokomunikacja

→ Tadeusz Węgrzynowski, UW – inżynier elektroniki – od poł. 1993 r.

→ MKo – astronom

→ **Dyrektor Techniczny – Andrzej Zienkiewicz**

Fizycy, astronomowie... • Jacek Gajewski • Maciej Kozłowski

Zesp. Koord. NASK przestał istnieć po utworzeniu JBR NASK...

KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH
Urząd Państwowy
00-570 Warszawa, ul. Wspólna 1/0

ZARZĄDZENIE Nr 5 /93

Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych
z dnia 14 grudnia 1993 r.

w sprawie utworzenia jednostki badawczo-rozwojowej
pod nazwą
Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa

Na podstawie art.6 ust.2 ustawy z dnia 25 lipca 1985 r.
jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz.U. z 1991 r. Nr 4
poz.194, Nr 107 poz. 464 i z 1992 r. Nr 54, poz. 254) zarząd
się, co następuje :

§ 1.

1. Tworzy się jednostkę badawczo-rozwojową pod nazwą **Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa**, zwaną dalej "NASK".
2. NASK posiada osobowość prawną i podlega wpisowi do rejestru jednostek badawczo-rozwojowych.

§ 2.

Nadzór nad NASK sprawuje Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych.

§ 3.

Siedzibą NASK jest m.st. Warszawa.

1. Przedmiotem działalności rozwojowych w obszarach:
  - 1) telekomunikacji
  - 2) teleinformatyki
  - 3) sieci i usługa

2. Do zakresu działalności badawczo-rozwojowej w zakresie utrzymania i rozwoju naukowego, a w szczególności:

- 1) badania i prace rozwojowe w dziedzinie techniki i technologii teleinformatyki

- 2) budowa i eksploatacja systemów teleinformatyki

- 3) projekty i prace rozwojowe w dziedzinie teleinformatyki

- 4) prace rozwojowe w dziedzinie udostępniania i eksploatacji sieci komputerowych

- 5) konsultacje i prace rozwojowe w dziedzinie informatyki oraz i komputeryzacji

Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych określa środki finansowe określonej w § 4. odrębna decyzja.

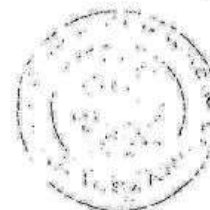
§ 6.

1. Szczegółowy przedmiot i zakres działania NASK określi statut uchwalony przez Radę Naukową i zatwierdzony przez Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych.
2. Strukturę organizacyjną NASK określi regulamin organizacyjny ustalony przez dyrektora.

§ 7.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący
Komitetu Badań Naukowych

prof. dr hab. med. Witold Karczewski

W uzgodnieniu :

Minister Finansów

Marek Borowski

Fizycy, astronomowie... • Jacek Gajewski • Maciej Kozłowski

1994-02-11
Warszawa, ...

Pan
Prof.dr hab.Tomasz HOFMOKL
Uniwersytet Warszawski

Uprzejmie informuję, że w związku z powołaniem przez Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych jednostki badawczo-rozwojowej pod nazwą "Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa", zakończył działalność Zespół Koordynacyjny do spraw Utrzymania i Rozwoju Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej.

Serdecznie dziękuję Panu Profesorowi za kierowanie Zespołem i życzę wielu sukcesów w dalszej pracy zawodowej.

prof. dr hab. Kazimierz Przybysz

... a Ministerstwo Edukacji Narodowej zadbało o jego rozwiązanie formalne

1994-02-11
Warszawa, ...

Pan
Dr Maciej KOZŁOWSKI
Polska Akademia Nauk

Uprzejmie informuję, że w związku z powołaniem przez Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych jednostki badawczo-rozwojowej pod nazwą "Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa", zakończył działalność Zespół Koordynacyjny do spraw Utrzymania i Rozwoju Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej.

Serdecznie dziękuję Panu za udział w pracach tego Zespołu i życzę wielu sukcesów w dalszej pracy zawodowej.

prof. dr hab. Kazimierz Przybysz

Tyle się działo... A w CAMK? – nadal dzwoniliśmy do Aarhus w Danii (cóż, serwis był prowadzony komfortowo, pojawiły się lepsze modemy). Przystaliśmy dzwonić dopiero 6.I.1992 r., po włączeniu lokalnej sieci komputerowej do Internetu.

Zaś w połowie 1994 r. budynek Centrum Astronomicznego stał się siedzibą NASK na 9 lat

